

Sve uži manevarski prostor tvorcima EU energetske politike

REGULACIJA *vs* LIBERALIZACIJA

<i>RWE: Odlučite – jedinstveno tržište ili subvencije zelenoj energiji?</i> ...	1
<i>Slede anti-dampinški nameti kineskim solarnim panelima</i> ...	1
<i>EU sud oborio odluku Evropske komisije protiv Grčke</i> ...	2

Gasprom proziva Brisel:

<i>Šta hoćete – administrativne cene ili slobodno tržište?</i> ...	5
---	----------

LONDON – Državna podrška obnovljivim izvorima energije, poput garantovanja potsticajnih otkupnih cena za električnu energiju, predstavlja jednu od najvećih pretnji težnji Evropske unije da stvori jedinstveno elektroenergetsko tržište do 2014., ocenio je nemački kolos iz tog sektora, kompanija RWE. Te politike mogu takođe da pogode cene energije i podriju efekte spajanja tržišta izazivajući ponovnu fragmentaciju unutrašnjih tržišta energije, ocenio je šef sektora za evropsko tržište električne energije i regulatorna pitanja kompanije, William Webster. Tržišta kapaciteta omogućavaju proizvođačima da utvrde cene za garantovano rezervno snabdevanje električne energije unapred, povećavajući margine za elektrane na gas i uglj buduci da raste proizvodnja iz obnovljivih izvora. „Mi ne vidimo na ovaj način jedinstvenu evropsku cenu (električne energije) do 2014.“, rekao je Webster i dodao: „Evropska komisija bi bila zadovoljna da se na trzistu dan unapred ostvari cenovno spajanje i funkcionalno unutardnevno trziste za elektricnu energiju“. *Bloomberg*

BRISSEL – Grupacija evropskih proizvođača solarnih energetske sistema, ProSun group zatražila je (25.septembra) da se anti-dampinški nameti za uvoz kineskih panela povećaju za 120 odsto, a solarnih ćelija za 80%, prenosi *EurActiv*. EU ProSun je dan ranije podneo anti-dampinšku tužbu protiv Kine, mimo istrage koju je oko uvoza kineskih solarnih panela ranije ovog meseca pokrenula Evropska unija. Do istrage je došlo pošto su se evropski proizvođači žalili da kineske kompanije prodaju panele ispod tržišne cene, zahvaljujući subvencijama kineske države. U maju su SAD uvele slične anti-dampinške tarife od 31% na uvoz solarnih panela iz Kine. Kina je prošle godine u EU izvezla solarne panele i njihove delove u vrednosti od 21 milijarde evra, 60% svog ukupnog izvoza tog proizvoda.

LUKSEMBURG, ATINA – Grčka Javna elektroenergetska kompanija (PPC) dobila je podršku u odluci jednog suda Evropske unije kojim joj se dozvoljava da zadrži preferencijalni pristup jeftinijem gorivu za svoje elektrane, javlja **Bloomberg**. Evropska komisija (EK) nije uspjela da dokaže da je PPC zloupotrebio svoju dominantnu poziciju na tržištu lignita, konstatovao je (20. septembra) Opšti sud EU u Luksemburgu. PPC se 2008. godine žalio na odluku Komisije da je Grčka prekršila EU zakon dajući toj kompaniji gotovo ekskluzivan pristup lignitu. Sud je odbacio stav EK da je ova vladina mera dovoljna da dokaže kršenje EU pravila o ravnopravnosti učesnika na tržištu. Analitičar atinske konsultantske firme Pantelakis Securities, Paris Mancavras ocenjuje da će posle ove odluke (na koju EK može da se žali) osetno biti oslabljen zahtev pregovaračke Trojke (EK, Evropska centralna banka, MMF) da jedan od uslova finansijske podrške Atini bude i liberalizacija tržišta lignita za sve proizvođače električne energije.

SOFIJA – Drastična povećanja cena priključenja na prenosnu elektroenergetsku mrežu za proizvođače obnovljivih izvora energije (OIE), koje je 14. septembra usvojio bugarski regulator (sa retroaktivnom primenom), izazivaju oštru reakciju investitora u ovom energetsom sektoru. Oni navode da su svoje investicije bazirali na garancijama da se potsticajni uslovi za OIE neće menjati u periodu od 12 do 20 godina (zavisno od izvora). Predstavnici OIE okupili su se u ponedjeljak, 24. septembra ispred sedišta Državne energetske i vodoprivredne regulatorne komisije (DKEVR) protestujući zbog novouvedenog poreza na pristup distributivnoj mreži triju kompanija koje posluju u toj zemlji, ČEZ, Energo-Pro i EVN. Oni tvrde da će im taj novi namet smanjiti prihode za 10 do 40 odsto i mnoge dovesti do bankrota. Bugarski energetske regulator usvojio je nove tarife za priključenje mreži uz obrazloženje da distributeri električne energije moraju da pokriju nove troškove izazvane rastom broja proizvođača struje iz OIE koji su se od 1. jula priključili na mrežu. Demonstranti su tražili i ostavku čelnika DKEVR, Angela Semerdžieva, pišu **Novinite**.

VAŠINGTON – Američka Federalna energetska regulatorna komisija (FERC) formirala je posebno odeljenje zaduženo za zaštitu od pretnji sajber sistemima elektroenergetskih mreža. *Služba za bezbednost energetske infrastrukture* će predlagati FERC-u najbolja rešenja i informisati se u komunikaciji sa kompanijama u tom segmentu o ranjivostima njihovih IT sistema. Čelnik vrhovnog regulatornog energetskeg tela u SAD Jon Wellinghoff zatražio je međutim od Kongresa dodatnu pomoć i ovlašćenja u nadgledanju mrežnog sistema. **The Hill**

BRISSEL - Evropska komisija sprema se da donese novu regulativu kojom bi smanjila postojeći udeo biološki proizvedenih energenata /etanola i biodizela/ sa dosadašnjih deset na pet odsto. Zaokret se tumači, pre svega, rastom cena hrane, prouzrokovanim sušom ovog leta, kao i rastom cena konvencionalnih energenata. Osim toga, najnovije studije, koje je inicirala EU, kažu da je proizvodnja biogoriva ekološki štetna i ekonomski neisplativa. Ekstenzivno krčenje šuma i korišćenje skupe mehanizacije predstavlja daleko veću ekološku štetu, nego što se to ranije pretpostavljalo. Emisija ugljen-dioksida pri proizvodnji biogoriva je gotovo dva puta veća od predviđene, a dugoročne posledice su nesagledive. Dok ekološke organizacije aplaudiraju i, štaviše traže da se rok do 2020. godine bitno skрати, došlo je do talasa protesta evropskih proizvođača poljoprivrednih kultura namenjenih proizvodnji bioenergenata. *EurActiv*

UGOVARANJA, INVESTICIJE, INOVACIJE

RIM – Višak kapaciteta i mala dobit obeshrabruju ulaganja u elektroenergetski sektor Italije, gde se novi kapacitet u konvencionalnom energetsom sektoru ne očekuje pre 2014.godine, pokazuju najnoviji podaci tamošnjeg ministarstva privrede. Nekih 2,7 GW kapaciteta gasnih i termoelektrana na uglj bi trebalo da se sgrade između 2014. i 2017. godine, saopštilo je ministarstvo. Od 2000. do 2011.godine ukupni italijanski proizvodni elektroenergetski potencijal porastao je 56%, na 118,4 GW (sa 75,5 GW). Istovremeno je, međutim, potrošnja stagnirala posle 2005.godine, da bi 2011. ona sa 313,8 TWh bila ispod nivoa iz 2006. (317,5 TWh). Iz tog razloga su krajem 2010. bile zatvorene konvencionalne elektrane ukupne snage 6 GW. Italijanska kompanija Edison je, na primer, nedavno arhivirala dva projekta TE na gas, Flumeri, snage 400 MW i Corinaldo 870 MW. „Posmatrajući kretanja na italijanskom elektroenergetskom tržištu od 2008. na ovamo, nema mnogo smisla investirati u nove kapacitete, rečeno je iz kompanije energetsom informativnom portalu *ICIS*.

SOFIJA – Malo poznat američki konzorcijum Global Power Consortium izrazio je zanimanje da preuzme projekat gradnje bugarske nuklearne elektrane Belene, prenela je u 26.septembra Sofijska novinska agencija. Od gradnje druge bugarske nuklearke, projektovane snage 2.000 MW, vlada u Sofiji je odustala u martu ove godine. Ministar privrede i energije Deljan Dobrev je dan kasnije rekao da tek čeka da vidi najavljeni projekat konzorcijuma, pa „tek ostaje da se vidi hoće li taj investitor prihvatiti uslove bugarske strane ... sa kojima se preliminarno složio“. Predstavnik američke firme, Samuel Reddy, rekao je, kako ga citira SNA, da oni ne traže finansijske garancije bugarske vlade za projekat, jer će on biti 100% finansiran od američkih kompanija koje budu uključene u posao.

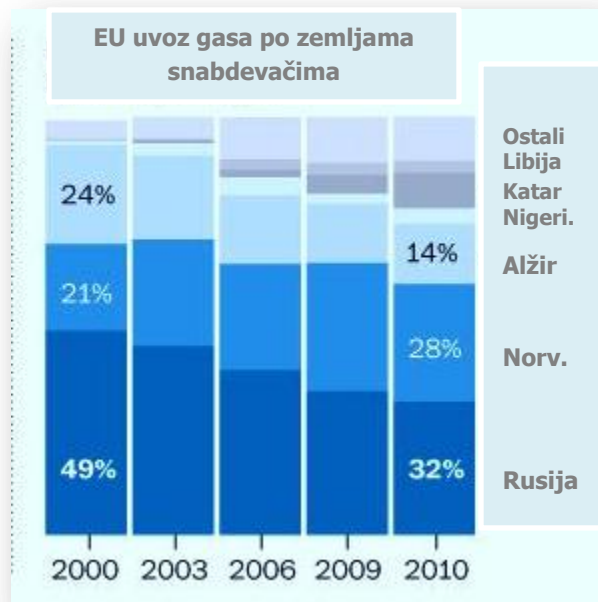
SOFIA NEWS AGENCY

FRANKFURT – Jedan od najvećih izazova ambicioznim projekima nemačke energetske revolucije leži u izraženoj nestalnosti proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora (OIE), prvenstveno energije vetra i solarnih kapaciteta. Ugalj se tradicionalno smatra prljavom alternativom za OIE, ali termoelektrane najnovije generacije bi mogle da i ubuduće ostave mesto proizvodnji struje iz fosilnih goriva, piše *Der Spiegel*. TE na ugalj nemačke kompanije RWE u Niederaussemu, mestu kod Kelna (slika), otvara prostor toj perspektivi zahvaljujući sagorevanju uglja na novi, nekonvencionalan način i rešava ključni problem tranzicije ka alternativnim izvorima energije. Konvencionalne elektrane najpre pretvaraju ugalj u prah, koji se zatim sagoreva u kotlu. Međutim u Niederaussemu, pulverizovani ugalj se najpre skladišti u silosu, što omogućava mnogo neposredniju kontrolu količina koje će se kasnije sagoreti. TE sa silosom, naime, može po potrebi da funkcioniše i na nižem nivou. Može da radi i kapacitetom od svega 10%, što nije moguće kod konvencionalnih TE, gde i najsavremenije moraju da koriste najmanje 35% kapaciteta. Masovniji ulazak OIE u energetske miksove zemalja, uzdrmao je dosadašnji sistem, jer su mrežni operateri u obavezi da prioriteto prenose energiju iz čistih izvora u mrežu. Japanski Hitachi Power, koji gradi elektrane, procenjuje da će se fluktuacije izazvane rastom OIE udvostručiti, ili utrostručiti do kraja dekade, dok će potražnja energije iz ne-obnovljivih izvora pasti na polovinu one iz perioda 2010-2020. Samim tim na tržištu će preživeti samo one TE sposobne da se brzo prilagode promenama u proizvodnji i potrošnji.

MOSKVA – “Temelji Gasproma počinju da pucaju. Gaspromov izvoz u Evropu opada (Tabela), a nad glavom mu visi i revizija njegove cenovne formule u dugoročnim ugovorima”, konstatuje u dugoj analizi koju, u svetlu akcije Brisela protiv ruskog kolosa, objavljuje 24.septembra **The**

Izvor: U.S. Energy Information Administration; Eurostat; Energydelta.org; Bloomberg.

Washington post. “Ruski zvaničnici javno kritikuju kompaniju zbog lenjosti, a podrška Kremlja se okreće agilnijim konkurentima. Kompanija nema konkurentan odgovor na dramatičan pad cena gasa u svetu, izazvan skokovitim usponom američke proizvodnje škriljnog gasa. Kritičari kažu da se Gasprom uspavao tokom svog uspona, propuštajući pravovremene investicije i ignorišući znakove promena u ovom sektoru, prenosi **WP.** Impresivnih 60% prihoda Rusije dolazi od poreza i prihoda od fosilnih goriva, navode ekonomisti na koje se poziva američki list. Samo Gasprom donosi 12% ukupnih izvoznih prihoda Rusije. “Dok je lane ostvario profit od 44 milijarde dolara, zarada će ove godine biti manja za 23%, a pomoćnik ruskog ministra ekonomskog

razvoja Andrej Klepač kaže da bi kompanija mogla zapasti u ozbiljne probleme već 2014. zbog konkurencije škriljnog gasa”.

Gasprom Briselu: Onda kažite da ste za administrativno određivanje cena

SOČI – Evropska komisija će morati direktno da pregovara sa vladom Rusije oko načina na koji Gasprom određuje cene gasa svojim kupcima u Evropi, rekao je čelnik izvozne podfirmе ruskog kolosa. Aleksandar Medvedev je dodao da se “stiče utisak da iza svega stoji pokušaj rušenja mehanizma formiranja cena”, koje u dugoročnim ugovorima koristi Gasprom. “Predsedničko naređenje samo postavlja ovu situaciju na ravnopravan težinski nivo”, rekao je u utorak Medvedev na marginama investicionog skupa u Sočiju. “Ako Brisel želi da određuje cene gasa administrativnim putem, onda neka to otvoreno kaže i objasni kako se u isto vreme zalaže za liberalizaciju tržišta”, primetio je predsednik Gazprom Exporta i konstatovao: “Rusija će braniti svoje interese u Evropi”. EK je početkom septembra najavila formalno pokretanje istrage protiv Gasproma, a nedelju dana kasnije (11.sept.) ruski predsednik Vladimir Putin dekretom je prebacio mandat za pregovore u toj i sličim situacijama sa državnih kompanija na Vladu. (Vidi Preglede, od 7. i 14.septembra).

Reuters, Interfax

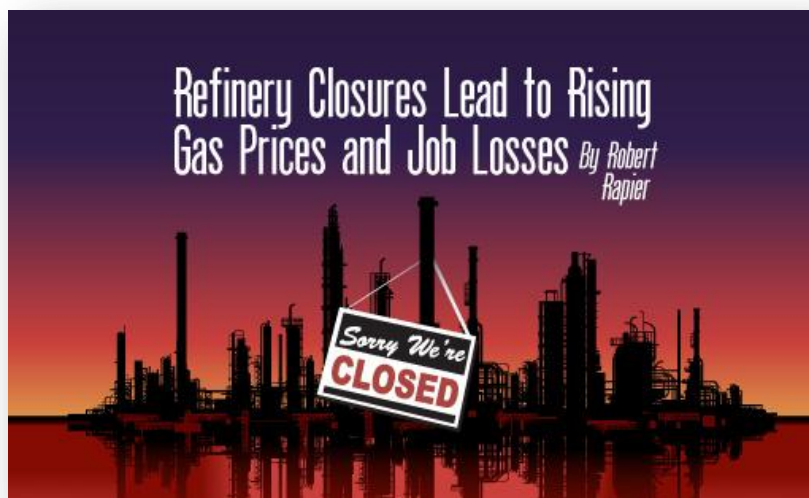
BUKUREŠT – Kompanija LUKERG Renew, zajedničko ulaganje ruskog Lukoila i italijanske firme ERG, privodi kraju pregovore o kupovini projekta vetroparka snage 84 MW u Rumuniji, objavila je na svom website-u Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD). Projekat se nalazi u jugoistočnoj oblasti Tulcea, a posao bi mogao biti kompletiran u oktobru, navodi EBRD i dodaje da će pomoći kupovinu kreditom LUKERGu. Cena posla je oko 130 miliona evra, piše na osnovu svojih kalkulacija rumunski poslovnik *Ziarul Financial*

NAFTA

OSLO – Vodeće međunarodne naftne kompanije (IOC) su u proteklih 12 meseci realizovale 55 akvizicija u ukupnoj vrednosti 12,22 milijarde dolara, od čega više od trećine kupovina otpada na Statoil (prvenstveno kupovina kompanije za proizvodnju škrljne nafte Brigham Exploration, za 4,27 mlrd.\$). Svakog kvartala norveška naftna kompanija poredi u ovom segmentu svoje poslove sa onima koje su realizovali IOC konkurenti - Eni, BG, Shell, Total, Chevron, BP, ExxonMobil i ConocoPhillips. Prema istoj analizi, „devet sestara“ su u posmatranom periodu prodali 80 poslova ukupne vrednosti 65 milijardi dolara, odnosno pet puta više od realizovanih kupovina. Više od trećine te sume otpada na ConocoPhillips-ovu prodaju svojih downstream poslova, odnosno firme Phillips 66, prenosi norveški dnevnik *Aftenbladet*.

LONDON - Nepovoljna situacija za rafinerije nafte u Evropi verovatno se neće popraviti još najmanje dve godine, navodi se u analizi američke revizorske kuće Standard & Poor's. Razlog je pad izvoza i preveliki kapaciteti za proizvodnju benzina u odnosu na opadajuću potrošnju u Evropi. Takva situacija, između ostaloga, odvraća investitore, što će dugoročno još više pogoršati situaciju jer se

rafinerije neće modernizovati. Od 2009. godine zatvoreno je 5 rafinerija, 13 je prodato, a još tri čekaju kupce. Stručnjaci predviđaju zatvaranje još više evropskih rafinerija u idućim godinama, prenosi američki časopis *Hydrocarbon Processing*.

MOSKVA – Lukoil namerava da smanji troškove u svojim rafinerijama u Italiji i Holandiji

i bolje ih integriše sa ostatkom kompanije, a za sada ne planira nove kupovine u ovom poslovnom segmentu, rekao je Mihail Antonov, pomoćnik direktora trgovačke podfirme naftne kompanije, Litasco. Lukoil je vlasnik udela od 80% u sicilijanskoj rafineriji ISAB i 45% rafinerije Zeeland u Holandiji. *Platts*

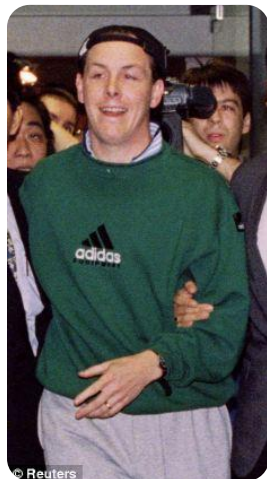
NJUJORK - Stručnjaci iz Morgan Stanleyja napravili su analizu najvažnijih i za ulaganja najisplativijih sirovina na svetu, gde zlato i soja zauzimaju prva dva mesta, piše **Business Insider**. Što se tiče nafte, banka procenjuje da će prosek cene barela za 2012. godinu iznositi 110 dolara, a u 2013. biti 115 dolara. Nemiri na Bliskom istoku i klimave politike centralnih banaka i dalje podupiru cenu nafte, iako bi u zadnjem kvartalu ove godine cena barela trebalo da padne. Zalihe prirodnog gasa smanjiće se do kraja godine, što bi moglo podići cene. Prognozirana prosečna cena (u SAD) za 2012. godinu iznosi 2.74 \$/mmBTU (mmBTU = 293.07 kWh), a za 2013. godinu 4 \$/mmBTU. Prezasićenost je i dalje presudna, ali usporavanje bušenja gasnih bušotina može uticati na ravnotežu do kraja 2012. godine, ocenjuju eksperti banke.

LONDON – Čelnik francuskog Totala Christophe de Margerie rekao je da njegova firma neće da se pridruži "jurnjavi" za eksploataciju nafte iz podmorja Arktika, jer bi moguće "izlivanje nafte

napravilo preveliku štetu kompaniji". On je **Financial Times** rekao da će Total međutim nastaviti da učestvuje u projektima eksploatacije prirodnog gasa u tom području, jer je "oticanje gasa mnogo lakše obuzdati". Londonski poslovnjak primećuje da je Total jedini od naftnih kolosa koji se usprotivio proizvodnji nafte na Severnom polu i potseća da je Royal Dutch Shell, prošle nedelje morao da odloži bušenja na Aljasci zbog problema sa sigurnosnom opremom.

LONDON - Steve Perkins (34), dugogodišnji broker kompanije PVM oil futures kupio je u stanju potpunog pijanstva i u gluvo doba noći sedam miliona barela sirove nafte za 520 miliona dolara kompanijinog novca, izazivajući skok cene barela na berzama za dolar i po i deseterostruko uvećanje obima trgovine naftnim fjučersima, otkriva 25.septembra londonski **Telegraph**. Detalji ovog bizarnog incidenta, koji se dogodio 30.juna prošle godine, otkriveni su tek sada posle istrage Službe za finansijsku kontrolu. Do trenutka kada je PVM uvideo da je kupovina bila neovlašćena i brzo počeo korekcije, već se nagomilao gubitak u iznosu ukupnog godišnjeg prihoda kompanije. Perkins je, naravno, otpušten, uz zabranu rada na londonskom City-u i kaznu od 72.000 funti . U istrazi je priznao da se u trgovinu uključio preko svog laptopa tokom noći, mrtav pijan , posle celodnevnog tuluma u golf klubu sa prijateljima. U kratkom roku je, svaki put nudeći sve više, uzurpirao 96 odsto svetske trgovine nafte u tom trenutku, izazvavši pometnju na svetskom tržištu i "nabijajući" cenu na rekordan nivo u prethodnih osam meseci.

BUDIMPEŠTA – Mađarski MOL uložiće u naredne tri godine više od 300 milijardi forinti (1,38 milijarde dolara) u poslovanje u matičnoj Mađarskoj, od čega polovinu u istraživanja i razvoj polja.. "Nema nam druge nego da prevladamo krizu pojačanim rastom, ubrzanim ulaganjima i istovremenim smanjenjem troškova", kazao je izvršni direktor MOL-a Jozsef Molnar u saopštenju objavljenom na internet stranici Budimpeštanske berze. MOL u ponedeljak objavio i da je potpisao ugovore povezane s izdanjem 7-godišnjih obveznica u iznosu 500 miliona dolara.

MTI

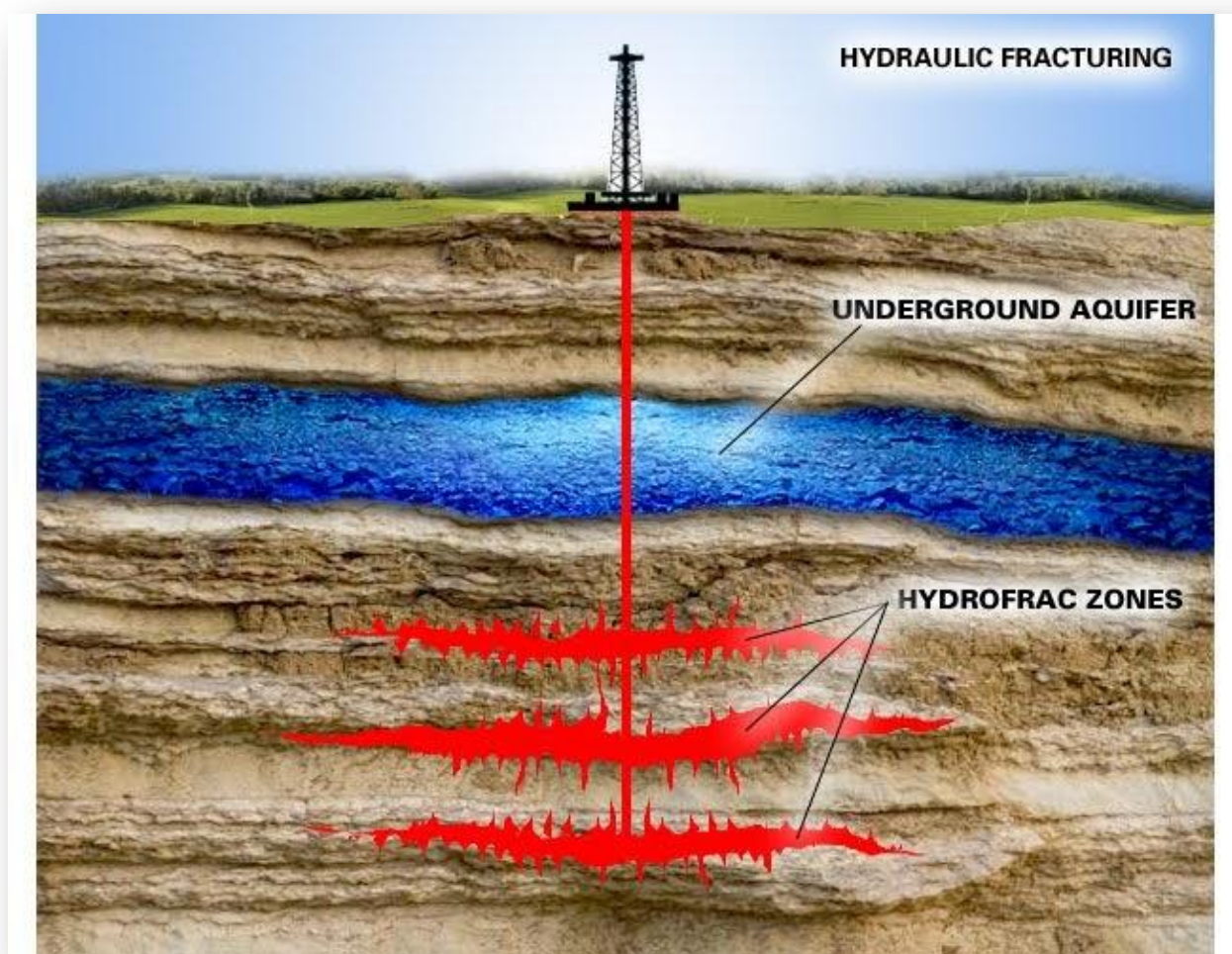
PRIRODNI GAS

NJUJORK – „Ruska strana još nije donela odluku hoće li trasa gasovoda Južni tok ići s hrvatske ili s mađarske strane, izjavila je ministarka spoljnih i evropskih poslova Hrvatske Vesna Pusić nakon sastanka sa svojim ruskim kolegom Sergejem Lavrovom u utorak u Njujorku. "Što se Rusije tiče, još nije odlučeno hoće li trasa ići sa mađarske strane granice ili s naše. Mi smo zainteresovani da ide s naše strane i to za Južni tok kao pravac koji bi prolazio kroz Hrvatsku", rekla je Pusić. Ona je međutim ukazala da EU još nije rešila pitanje statusa tog gasovoda, „a Hrvatska će se uklopiti u konačno evropsko rešenje“. **Energetika-net**

BAKU - Azerbejdžan je reaktivirao pregovore kako bi pokrenuo projekat gradnje Transkaspijskog gasovoda s mrtve tačke. Plan je da se tim pravcem prirodni gas iz Turkmenistana i Azerbejdžana izvozi u Europu, zaobilazeći Rusiju. Dozvolu za projekat bi trebalo da daju zemlje koje okružuju Kaspijsko more, ali je Azerbejdžan spreman da nastavi posao i bez te saglasnosti. Evropska unija aktivno pomaže realizaciju projekta, dok mu se Rusija izrazito protivi jer ga smatra konkurentom projektu Južni tok, prenosi 22.septembra ruski portal ***Voice of Russia***.

BEČ - Austrijska naftna i gasna kompanija OMV odlučila je da ne proizvodi prirodni gas iz škriljaca u Austriji, izjavio je jedan od čelnika firme, zadužen za istraživanje i proizvodnju u Austriji. OMV veruje da proizvodnja škriljnog gasa u regionu u celini nije ekonomski isplativa, a njom bi se kršilo i nekoliko ekoloških zakona. Na odluku je verovatno uticao i novi austrijski zakon koji obavezuje kompanije da pre pokretanja bilo kog projekta obave strogu ekološku analizu njegovog uticaja, javlja 24.septembra britanski portal ***Business Monitor***.

SOFIJA – Bugarska državna gasna kompanija Bulgargas upozorila je na moguću nestašicu prirodnog gasa u prvom kvartalu 2013.godine. Član uprave kompanije Aleksandar Petrov rekao je u ponedjeljak da je Bulgargas u teškoj finansijskoj situaciji, sa dugom od 300 miliona leva, zbog čega će u posljednjem tromesečju ove godine morati da snabdeva tržište oslanjajući se generalno na uskladišten gas. On je za **Darik** radio rekao da je realna opasnost nestašica gasa, „osim ako sredinom novembra ne bude potpisan novi ugovor o snabdevanju sa Gaspromom“. Petrov je pojasnio da podzemno gasno skladište Čiren sadrži trenutno 380 miliona kubika tog energenta, od kojih će kompanija morati da do kraja godine povuče 210 mil.m3.

REGION

BANJALUKA - Predstavnici Elektroprivrede RS i nemačke kompanije RWE potpisali su 26.septembra u Banjaluci ugovor o strateškom partnerstvu u istraživanju, razvoju, izgradnji i korišćenju hidroenergetskog potencijala gornjeg sliva reke Drine (HES Gornja Drina). RWE je jedini od ponuđača, među kojima su bili grčki Public Power Corporation i kineski China International Water & Electric Corporation, ispunjavao uslove iz javnog poziva koji je bila raspisala Vlada RS. Definisan je odnos od 60 posto za RWE, a 40 posto Elektroprivreda RS u

zajedničkoj kompaniji koja će graditi četiri hidroelektrane, Buk Bijela, Foča, Sutjeska i Paunci. „Projekti su instalisane snage 260 megavata, ukupne godišnje proizvodnje od 760 gigavat sati električne energije iz obnovljivih izvora, čija je orijentaciona investiciona vrednost oko 460 miliona evra“, kazala je direktorka Elektroprivrede RS Branislava Milekić. **Fena**

ZAGREB - Agencija Moody's snizila je (21.sept.) rejting Hrvatske elektroprivrede (HEP) s Ba1 na Ba2, i potvrdila njegovu negativnu prognozu. To obrazlaže "značajnim pritiskom visokog udela kratkoročnog duga u ukupnom teretu dugova na HEP-ovu likvidnost. Potpredsednik Moody'sa i vodeći analitičar za HEP-a, Richard Miratsky kaže za **Business.hr** da je HEP iskoristio kompletan manevarski prostor u sklopu odobrenih kreditnih linija u 2012. Zbog efekata suše kompanija je bila prisiljena na veću proizvodnju energije iz termoelektrana i uvoz struje. Dodatno opterećenje za likvidnost predstavlja opsežan investicioni plan, kao i isplata značajne dividende u 2011., u iznosu od 493 miliona kuna. U Moody'su upozoravaju i da će se HEP, s obzirom na aktuelno nepovoljno privredno okruženje u Hrvatskoj i Evropi, generalno suočiti s velikim izazovima pri pokušaju da finansira investicije i povrat duga koji dospeva na naplatu.

BANJALUKA - Nacrt zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji, koji je utvrdila Vlada RS na poslednjoj sednici, omogućiće proizvođačima "čiste" energije ostvarivanja

prava na više podsticaja. pišu 24.septembra **Nezavisne novine**: Na pogodnosti prilikom priključenja na mrežu i u pristupu mreži, pravu na obavezan otkup električne energije, na garantovanu otkupnu cenu, premiju za potrošnju za vlastite potrebe ili prodaju na tržištu RS. Proizvođač struje iz obnovljivih izvora pravo na podsticaj ostvaruje na osnovu odobrenja Regulatorne komisije za energetiku i Operatera sistema podsticaja. Ova materija do sada je bila delimično uređena podzakonskim aktima, ali se Vlada RS odlučila za potpunije pravno uređenje oblasti obnovljivih izvora. "Novim zakonom se uvodi i garancija porekla električne energije - dokumenta u elektronskom obliku kojim se dokazuje krajnjem kupcu da je količina električne energije ili njen deo proizvedena u postrojenju koje koristi obnovljive izvore energije", ističu u resornom ministarstvu. Pošto zakon stupi na snagu, Uredba o proizvodnji i potrošnji energije iz obnovljivih izvora biće stavljena van snage.

ZAGREB – Uprava hrvatske Ine raspravljala je 26.septembra o predlozima tri hrvatska člana Uprave vezano za izmenu načina upravljanja tom kompanijom i upravljačku strukturu, ali se o njima nije glasalo jer ih treba doraditi, navodi se u saopštenju naftne kompanije. Dan ranije prvi potpredsednik Vlade i ministar privrede Radimir Čačić izjavio je da je zahtev hrvatskih članova

„apsolutni prioritet Vlade“. Tri hrvatska člana Uprave Ine zatražila su ove nedelje vanrednu sednicu Uprave jer smatraju da su marginalizirani u donošenju odluka, a da Inom upravlja MOL preko predsednika Uprave Zoltana Aldotta. Istup hrvatskih članova Uprave Ine Nike Dalića, Ivana Krešića i Davora Mayera, iako nije rezultirao i konkretnim zaključcima na vanrednoj sednici Uprave, u Hrvatskoj je dočekan kao uvertira u konačno pokretanje pregovora s Molom o promeni deoničarskog ugovora, piše u četvrtak *Business.hr*.

ZAGREB - "Vlada sada ima sve alate da krene u razgovore s Molom", ističe naftni konsultant Jasminko Umičević. Vladi po njegovim rečima poziciju dodatno olakšavaju i uslovi koje će postaviti set zakona koji uskoro ide u Sabor. Reč je o zakonima o rudarstvu, o koncesijama i o energiji. Između ostalog, novim propisima omogućila bi se i liberalizacija davanja koncesija za istraživanje i proizvodnju ugljikovodika, a uvođenjem mogućnosti da se energetika proglasi područjem od posebnog državnog interesa, novi zakon postavlja znatno strožije odnose prema onima koji se ne drže Vladinih strateških odrednica razvoja. "Tu bi upravo na udaru bila Ina, čije je benzinske stanice i rafinerije Mol prema privatizacionom ugovoru bio dužan odavno da uredi".